

F.t. forvaltningslov

den pågældende parts interesse. Hvis der helt klart blev givet oplysning om adgangen til at indbringe den trufne afgørelse for domstolene, kunne dette befrægtes i strid hermed at modvirke den helt overvejende tendens, der i dag er til først at søge afgørelsen ændret igennem den administrative rekurs.

Adgangen til at indbringe en forvaltningsafgørelse for domstolene er i almindelighed ikke undergivet nogen bestemt tidsmæssig begrænsning. På sagsområder, hvor der undtagelsesvis gælder en lovbestemt frist for sagens anlæg, vil manglende oplysning herom kunne medføre retstab for den, til hvem afgørelsen er rettet. I sådanne tilfælde bør afgørelsen derfor være ledsaget af oplysning om søgsmålsfristen.

Grundlovens § 71, stk. 6, hjemler en særlig let adgang for den, der administrativt er berøvet sin frihed, til at få spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed indbragt for domstolene. Ordningen består i, at den, der er berøvet sin frihed (eller den, der handler på hans vegne), ved blot at fremsætte begæring derom kan forlange, at vedkommende myndighed drager omsorg for, at sagen forelægges for domstolene til prøvelse. På specielle sagsområder er der gennemført en tilsvarende ordning i kraft af særlovgivningens bestemmelser herom, således navnlig i forbindelse med administrative afgørelser om fratagelse eller tilbagekaldelse af offentlige autorisationer. Den lovgivning, der knytter sig til grundlovens § 71, stk. 6, eller som i øvrigt hjemler en tilsvarende særordning, indeholder typisk bestemmelser, hvorefter den trufne afgørelse skal være ledsaget af oplysning om den særlige adgang til at få sagen forelagt for domstolene, og der er derfor ikke behov for at optage en almindelig bestemmelse herom i det foreliggende lovudkast.

Også i andre tilfælde, hvor lovgivningen indeholder særregler om adgangen til domstolsprøvelse, synes forholdet mest hensigtsmæssigt at kunne henskydes til eventuel regulering i forbindelse med bestemmelserne herom, jfr. således også grundlovsudvalgets betænkning side 62.

I overensstemmelse hermed indeholder det foreliggende lovforslags § 22 alene en bestemmelse, hvorefter afgørelser, som kun kan indbringes for domstolene under iagttagelse af en lovbestemt frist for sagens anlæg, skal være ledsaget af oplysning herom. I modsætning til bestemmelsen i lovforslagets § 21 gælder vejledningspligten også i tilfælde, hvor afgørelsen meddeles mundtligt.

Til Kapitel 6

Bestemmelserne i lovforslagets §§ 23-27 er udarbejdet med udgangspunkt i de synspunkter, der er anført i de almindelige bemærkninger til lovforslaget ovenfor under pkt. 8.e, og i øvrigt på grundlag af det cirkulæreudkast og de bemærkninger, som grundlovsudvalget har knyttet til de spørgsmål, der i betænkningen særlig er fremdraget til overvejelse i forbindelse med udformningen af eventuelle lovbestemmelser om grundlovsafgørelser.

Forslagets §§ 23 og 24 indeholder de almindelige bestemmelser om grundlovsafgørelser efter begæring, herunder om retsvirkningen af, at der fremsættes en sådan begæring. Hertil slutter sig bestemmelserne i forslagets § 25 om grundlovsafgørelsens indhold og § 26 om grundlovsafgørelsespligtens omfang for så vidt angår afgørelser truffet af en kommunalbestyrelse eller et af dennes udvalg. Endelig indeholder forslagets § 27 en bemyndigelse for vedkommende minister til administrativt at fastsætte regler om, at afgørelser, der træffes på nærmere angivne sagsområder, skal være ledsaget af en grundlovsafgørelse. I tilknytning hertil indeholder lovforslagets § 31 en bestemmelse, hvorefter bestemmelser i andre love eller bestemmelser fastsat i medfør af lov, om at afgørelser skal ledsages af en grundlovsafgørelse, opretholdes. Det samme gælder bestemmelser, der stiller strengere krav til grundlovsafgørelsens indhold, end de, der følger af lovforslagets § 25. Dette sidste vil typisk være tilfældet for sagsområder, hvor administrative afgørelser skal træffes ved »kendelse«.

Lovforslagets § 25 sammenholdt med § 31 indebærer endvidere, at § 25 uanset indholdet af eksisterende bestemmelser om grundlovsafgørelse vil udgøre mindstekravet til grundlovsafgørelsens indhold.

Til § 23

Bestemmelsen i § 23 indeholder lovforslagets hovedregel om grundlovsafgørelse af forvaltningsafgørelser, hvorefter den, der er part i en sag, kan forlange at få meddelt en skriftlig grundlovsafgørelse for den trufne afgørelse, medmindre denne fuldt ud giver den pågældende part medhold, eller afgørelsen er ledsaget af en skriftlig grundlovsafgørelse, der opfylder kravene til grundlovsafgørelsens indhold i § 25 og § 26.

Begæringen kan fremsættes af den, der er part i den pågældende sag. Om forståelsen af partsbegrebet henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 7, stk. 1, og § 18, stk. 1, jfr. også grundlovsudvalgets betænkning side 44, smh. med side 40 f.

Begæringen kan fremsættes på et hvilket som helst tidspunkt efter, at den pågældende sag er rejst, herunder såvel før som efter, at der er truffet